

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Юридичний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

т.в.о. декана юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА КОНТРАВАРІЙНЕ ВОДИННЯ”

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма – «Правоохоронна діяльність»

Кафедра кримінального права та процесу

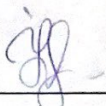
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ. занят.	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Екзамен
Денна	3	6	30	30	4	11	75	150	6
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	6

31.08.2023 р.

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 26 “Цивільна безпека” спеціальності 262 “Правоохоронна діяльність”, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2021 р.)

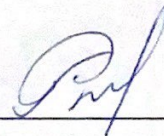
Робочу програму склав доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.ю.н. Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

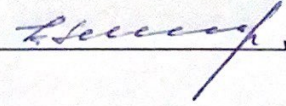
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності (протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

В. о. завідувача кафедри Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності “Правоохоронна діяльність” (протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Керівник групи забезпечення спеціальності “Правоохоронна діяльність”

 Ніна РОГАТИНСЬКА

ГАРАНТ ОПП , Юрій ПЛЮКОВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА КОНТРАВАРІЙНЕ ВОДІННЯ”

1. Опис дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння»

Дисципліна “Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 26 “Цивільна безпека”	Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки зі спеціальності Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність - 262 “Правоохоронна діяльність”	Рік підготовки: Денна – 3 Заочна – 3 Семестр: Денна – 6 Заочна – 6
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти- бакалавр	Лекції: Денна – 30 год. Заочна – 8 год Практичні заняття: Денна - 30 год. Заочна – 4 год
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: Денна – 75 (год.) Тренінг, КПІЗ– 11 (год.) Заочна – 138 (год.) Індивідуальна робота : Денна – 4 Заочна –
Тижневих годин: Денна форма навчання–10, 7 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння»

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» є формування та систематизація знань про сучасний стан системи забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні, а також надання навиків студентам контраварійного водіння.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» є:

- формування у студентів, як майбутніх працівників поліції знань, вмінь та навичок, які відповідають професійно-кваліфікаційним характеристикам основних посад працівників Міністерства внутрішніх справ України та завданням, які ставляться перед поліцією на конкретному етапі розвитку українського суспільства;

- розвиток у працівників поліції теоретичних знань і практичних навичок по організації та забезпеченню безпеки дорожнього руху в Україні, дій в нетипових та екстремальних ситуаціях на дорозі;

- формування у працівників поліції системного підходу до прийняття рішень на виконання поставлених задач у будь-яких умовах обстановки;

- формування постійної готовності до рішучих і вмілих дій на дорозі при виникненні ДТП, в тому числі з наданням допомоги поліцейськими особам які цього потребують;

- формування у працівників поліції високих морально-психологічних, вольових, фізичних якостей, свідомої дисципліни та поєднання їх з професійними навичками та вміннями при вирішенні службових завдань;

- формування у студентів навиків контраварійного водіння.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Кожен студент повинен отримати певний набір компетентностей, формування яких здійснюється через результати навчання. Результати навчання повинні формулюватися таким чином, щоб досягати однієї чи декількох перерахованих нижче компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. Спеціальні компетентності:

- здатність знати та розуміти принципи організації роботи з безпеки руху, основні права та обов'язки учасників дорожньо-транспортних пригод.

2.4. Зв'язок з іншими дисциплінами.

Дисципліна «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» має зв'язок з такими дисциплінами: «Практикум зі складання адміністративних процесуальних документів», «Основи тактичної медицини», «Професійно-психологічна підготовка правоохоронця», «Тактико-спеціальна підготовка».

2.5. Результати навчання:

- вміти забезпечувати безпеку дорожнього руху, знати основні вимоги правил дорожнього руху, керувати транспортним засобом в складних умовах, оформляти дорожньо-транспортні пригоди.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕМА 1. Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.

Поняття та зміст курсу про безпеку дорожнього руху. Основні поняття та категорії дисципліни. Предмет, метод та завдання дисципліни. Система курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» Основні нормативно-правові документи у сфері безпеки дорожнього руху.

Література: 1, 4, 14, 22.

ТЕМА 2. Техніка керування автомобілем

Основні прийоми керування транспортними засобами. Відмінність керування автомобілем з МКПП та АКПП. Рух з місця: основні моменти. Переключення передач: правила та особливості переключення передач на автомобілях із МКПП (механічною коробкою переключення передач) та АКПП (автоматичною коробкою переключення передач).

Література: 4, 15, 16, 22.

ТЕМА 3. Тягові і гальмівні властивості ТЗ (транспортного засобу). Стійкість, керованість та безпека автомобіля.

Поняття та загальна характеристика тягових властивостей автомобіля. Поняття та особливості гальмівних властивостей ТЗ. Основні характеристики стійкості, керованості та безпеки транспортних засобів.

Література: 15, 8, 9, 22.

ТЕМА 4. Основні прийоми водіння.

Поняття прийомів водіння. Класифікація прийомів водіння автомобілем. Водіння автомобіля з МКПП (механічною коробкою переключення передач) та АКПП (автоматичною коробкою переключення передач). Основні поняття ПДР (правил дорожнього руху), права та обов'язки водіїв механічних ТЗ.

Література: 10, 11, 12, 22.

ТЕМА 5. Прийоми керування автомобілем.

Керування автомобілем. Основні прийоми керування автомобілем. Відмінність керування автомобілем із АКПП та МКПП. Права і обов'язки пішоходів та пасажирів.

Література: 8, 9, 15, 22.

ТЕМА 6. Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.

Поняття та особливості умов руху на автомобілі. Складні та особливі умови руху. Керування ТЗ у складних та особливих умовах. Поняття ДТП. Основні чинники ДТП. Види ДТП. Поширеність ДТП. Заходи профілактики ДТП. Рух ТЗ зі спец сигналами.

Література: 1, 6, 15, 22.

ЗМІСОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕМА 7. Стійкість автомобіля у динаміці.

Поняття стійкості автомобіля. Види стійкості автомобіля. Причини порушення стійкості ТЗ. Поняття заносу. Причини бічного ковзання автомобіля. Способи подолання заносу на передньопривідних, задньопривідних та повнопривідних ТЗ. Поняття та причини перекидання ТЗ. Вимоги до велосипедистів та осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин.

Література: 8, 11, 14, 22.

ТЕМА 8. Регулювання дорожнього руху.

Регулювання дорожнього руху: поняття та особливості. Види регулювання дорожнього руху. Способи регулювання дорожнього руху. Регульовані та нерегульовані перехрестя. Особливості проїзду перехресть. Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку. Розташування ТЗ на дорозі.

Література: 3, 6, 15, 22.

ТЕМА 9. Безпечний обгін.

Поняття безпечного обгону. Правила безпечного обгону. Правила водіння на підвищених швидкостях. Характеристики динаміки машини, що визначають активну безпеку. Безвідмовність ТЗ. Компоновка автомобіля. Гальмівні властивості автомобіля Тягові властивості автомобіля. Стійкість автомобіля. Керованість автомобіля. Інформативність автомобіля. Комфортабельність.

Література: 1, 8, 16, 22.

ТЕМА 10. Швидкість руху ТЗ (транспортного засобу).

Поняття швидкості руху ТЗ. Прийоми правильного розгону автомобіля. Швидкість руху ТЗ в населеному пункті, відповідальність за порушення швидкісного режиму. Швидкість руху ТЗ поза населеним пунктом, в житловій зоні та пасажирських автобусів. Відповідальність за порушення.

Література: 5, 8, 10, 22.

ТЕМА 11. Експлуатаційні властивості автомобіля.

Гальмування автомобіля, зупиночний і гальмівний шляхи. Сила тяжіння і центр тяжіння. Поняття про коефіцієнт зчеплення. Зупинка і стоянка.

Література: 2, 5, 12, 22.

ТЕМА 12. Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.

Класифікація автомобільних доріг. Основні визначення. Військові дороги та колонні шляхи. Дорожнє покриття. Вплив дорожніх умов на безпеку руху. Вплив метеорологічних факторів на умови руху. Вплив дощу. Вплив снігу. Вплив туману. Характер умов руху автомобіля вночі. Користування зовнішніми світловими приладами. Основні прийоми керування автомобілем уночі. Дії водія під час заносу автомобіля. Занос передніх коліс. Занос задніх коліс. Глибокий занос. Ритмічний занос. Обертання навколо задньої осі на 180 ° ("поліцейський розворот" заднім ходом). Обертання авто на 360°. Силове керування при пошкодженні передньої підвіски. Постановка автомобіля на "упор після ковзання".

Література: 3, 6, 9, 22.

ТЕМА 13. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.

Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Небезпечні випадки, що не кваліфікуються як дорожньо-транспортна пригода та не підлягають обліку. Першочергові дії патрульного на місці ДТП. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди.

Література: 14, 15, 16, 22.

ТЕМА 14. Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера

Порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння. Проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння поліцейським і оформлення його результатів. Призначення та принцип роботи алкотестера. Ознаки сп'янінь.

Література: 3, 8, 15, 22.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

“Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння” для студентів ДФН

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль I. «Основні терміни та поняття дисципліни».						
Тема 1. Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.»	2	2	7	2	1	Тести, опитування
Тема 2. Техніка керування автомобілем	2	2	7		1	Тести, опитування

Тема 3. Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля.	2	2	7		1	Тести, опитування, кейси
Тема 4. Основні прийоми водіння.	2	2	7		1	Тести, опитування, практичні вправи
Тема 5. Прийоми керування автомобілем.	2	2	7		1	Тести, опитування, практичні вправи
Тема 6. Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.	2	2	7		1	Тести, опитування, практичні вправи
Змістовий модуль II. «Властивості автомобіля та дорожні умови»						
Тема 7. Стійкість автомобіля у динаміці.	2	2	7	2	1	Тести, опитування, практичні вправи
Тема 8. Регулювання дорожнього руху.	2	2	7		1	Тести, опитування, кейси
Тема 9. Безпечний обгін.	2	2	7		1	Тести, опитування, кейси
Тема 10. Швидкість руху ТЗ.	2	2	2		1	Тести, опитування, кейси
Тема 11. Експлуатаційні властивості автомобіля.		2	2		1	Тести, опитування, кейси
Тема 12. Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	2	2	2			Тести, опитування, практичні вправи

Тема 13. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.	2	2	5			Тести, опитування, кейси
Тема 14. Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера	4	4	1			Тести, опитування, кейси
Всього годин	30	30	75	4	11	

для студентів ЗФН

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль I. «Основні терміни та поняття дисципліни».					
Тема 1. Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.»	4	2	10		Тести, опитування, кейси, виконання практичних вправ
Тема 2. Техніка керування автомобілем			10		
Тема 3. Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля.			10		
Тема 4. Основні прийоми водіння.			10		
Тема 5. Прийоми керування автомобілем.			10		
Тема 6. Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.			10		
Тема 7. Стійкість автомобіля у динаміці.			10		
Тема 8. Регулювання дорожнього руху.			10		
Змістовий модуль II. «Властивості автомобіля та дорожні умови».					
Тема 9. Безпечний обгін.	4	2	10		Тести, опитування, кейси, виконання практичних вправ
Тема 10. Швидкість руху ТЗ.			10		
Тема 11. Експлуатаційні властивості автомобіля.			10		

Тема 12. Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.			10		ичних вправ
Тема 13. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.			10		
Тема 14. Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера			8		
Всього годин	8	4	138		

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття №1

Тема: Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.

Мета: Ознайомитися із навчальною дисципліною та вивчити основні поняття курсу.

Питання для обговорення:

1. Поняття та зміст курсу про безпеку дорожнього руху.
2. Основні поняття та категорії дисципліни.
3. Предмет, метод та завдання дисципліни.
4. Система курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння».
5. Основні нормативно-правові документи у сфері безпеки дорожнього руху.
Література: 1, 4, 14, 22.

Практичне заняття №2

Тема: Техніка керування автомобілем

Мета: Вивчити види автомобілів за коробкою передач, ознайомитися із технікою керування автомобілем. Вивчити правила переключення передач. Навчитися рухати з місця та «під горку».

Питання для обговорення:

1. Основні прийоми керування транспортними засобами.
2. Відмінність керування автомобілем з МКПП та АКПП.
3. Рух з місця: основні моменти.
4. Переключення передач: правила та особливості переключення передач на автомобілях із МКПП та АКПП.
5. Література: 4, 15, 16, 22.

Практичне заняття №3

Тема: Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля.

Мета: Ознайомитися із властивостями автомобіля. Зрозуміти такі поняття як стійкість, керованість, безпека автомобіля. Розрізняти види безпеки автомобіля.

Питання для обговорення:

1. Поняття та загальна характеристика тягових властивостей автомобіля.
2. Поняття та особливості гальмівних властивостей ТЗ.
3. Основні характеристики стійкості, керованості та безпеки транспортних засобів..
Література: 15, 8, 9, 22.

Практичне заняття №4

Тема: Основні прийоми водіння.

Мета: Вивчити основні прийоми водіння автомобіля. Ознайомитися та зрозуміти загальні поняття та положення Правил дорожнього руху.

Питання для обговорення:

1. Поняття прийомів водіння.
 2. Клаифікація прийомів водіння автомобілем.
 3. Водіння автомобіля з МКПП та АКПП.
 4. Основні поняття ПДР, права та обов'язки водіїв механічних ТЗ
- Література: 10, 11, 12, 22.

Виконання практичних вправ щодо основних прийомів водіння. Рух змісця.

Практичне заняття № 5

Тема: Прийоми керування автомобілем.

Мета: Закріпити та запам'ятати основні прийоми керування транспортним засобом. Вивчити права і обов'язки деяких учасників дорожнього руху.

Питання для обговорення:

1. Керування автомобілем.
 2. Основні прийоми керування автомобілем.
 3. Відмінність керування автомобілем із АКПП та МКПП.
 4. Права і обов'язки пішоходів та пасажирів.
- Література: 8, 9, 15, 22.

Виконання практичних вправ щодо основних прийомів керування автомобілем.

Практичне заняття № 6

Тема: Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.

Мета: Вивчити поняття та види ДТП. Визначити основні заходи профілактики ДТП. Дослідити рух транспортних засобів зі спецсигналами.

Питання для обговорення:

1. Поняття та особливості умов руху на автомобілі.
 2. Поняття ДТП.
 3. Основні чинники ДТП.
 4. Види ДТП.
 5. Поширеність ДТП.
 6. Заходи профілактики ДТП.
 7. Рух ТЗ зі спец сигналами.
- Література: 1, 6, 15, 22.

Виконання практичних вправ щодо керування ускладнених та особливих умовах.

Практичне заняття № 7

Тема: Стійкість автомобіля у динаміці.

Мета: Вивчити поняття та ознаки стійкості автомобіля. Навчитися протистояти заносу та перекиданню автомобіля.

Питання для обговорення:

1. Поняття стійкості автомобіля.
2. Види стійкості автомобіля.
3. Причини порушення стійкості ТЗ.

4. Поняття заносу.
 5. Причини бічного ковзання автомобіля.
 6. Способи подолання заносу на передньопривідних, задньопривідних та повнопривідних ТЗ.
 7. Поняття та причини перекидання ТЗ.
 8. Вимоги до велосипедистів та осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин.
- Література: 8, 11, 14, 22.

Виконання практичних вправ щодо правильного виконання та виходу із заносу.

Практичне заняття № 8

Тема: Регулювання дорожнього руху.

Мета: Ознайомитися із основними засобами та способами регулювання дорожнього руху. Навчитися правильно проїжджати регульовані та нерегульовані перехрестя.

Питання для обговорення:

1. Регулювання дорожнього руху: поняття та особливості.
2. Види регулювання дорожнього руху.
3. Способи регулювання дорожнього руху.
4. Регульовані та нерегульовані перехрестя.
5. Особливості проїзду перехресть.
6. Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку.
7. Розташування ТЗ на дорозі.

Література: 3, 6, 15, 22.

Практичне заняття № 9

Тема: Безпечний обгін.

Мета: Вивчити основні правила безпечного обгону. Запам'ятати правила водіння ТЗ на підвищених швидкостях. Навчитися правильно виконувати обгін.

Питання для обговорення:

1. Поняття безпечного обгону.
2. Правила безпечного обгону.
3. Правила водіння на підвищених швидкостях.
4. Характеристики динаміки машини, що визначають активну безпеку.
5. Безвідмовність ТЗ.
6. Компоновка автомобіля.
7. Гальмівні властивості автомобіля.
8. Тягові властивості автомобіля.
9. Стійкість автомобіля.
10. Керованість автомобіля.
11. Інформативність автомобіля. Комфортабельність.

Література: 1, 8, 16, 22.

Практичне заняття № 10

Тема: Швидкість руху ТЗ.

Мета: Вивчити та запам'ятати основні вимоги до швидкості різних видів ТЗ у різних місцевостях. Вміти кваліфікувати порушення, пов'язані з порушенням швидкісного режиму.

Питання для обговорення:

1. Поняття швидкості руху ТЗ.
2. Прийоми правильного розгону автомобіля.
3. Швидкість руху ТЗ в населеному пункті, відповідальність за порушення швидкісного режиму.
4. Швидкість руху ТЗ поза населеним пунктом, в житловій зоні та пасажирських автобусів.

5. Відповідальність за порушення.
Література: 5, 8, 10, 22.

Практичне заняття № 11

Тема: Експлуатаційні властивості автомобіля.

Мета: Дослідити основні положення про гальмування ТЗ, встановити особливості зупиночного та гальмівного шляху. Вивчити правила законної зупинки та стоянки.

Питання для обговорення:

1. Гальмування автомобіля, зупиночний і гальмівний шляхи.
 2. Сила тяжіння і центр тяжіння.
 3. Поняття про коефіцієнт зчеплення.
 4. Зупинка і стоянка.
- Література: 2, 5, 12, 22.

Практичне заняття № 12

Тема: Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.

Мета: Вивчити особливості автомобільних доріг України. Навчитися користуватися зовнішніми світловими приладами. Засвоїти особливості руху ТЗ вночі.

Питання для обговорення:

1. Класифікація автомобільних доріг.
2. Основні визначення.
3. Військові дороги та колонні шляхи.
4. Дорожнє покриття.
5. Вплив дорожніх умов на безпеку руху.
6. Вплив метеорологічних факторів на умови руху.
7. Вплив дощу. Вплив снігу. Вплив туману.
8. Характер умов руху автомобіля вночі.
9. Користування зовнішніми світловими приладами.
10. Основні прийоми керування автомобілем уночі.
11. Занос передніх коліс. Занос задніх коліс. Глибокий занос. Ритмічний занос.
12. Обертання навколо задньої осі на 180° ("поліцейський розворот" заднім ходом).
13. Обертання авто на 360°. Силове керування при пошкодженні передньої підвіски.
14. Постановка автомобіля на "упор після ковзання".

Література: 3, 6, 9, 22.

Виконання практичних вправ щодо керування автомобілем у складних дорожніх умовах. Виконання поліцейського розвороту.

Практичне заняття № 13

Тема: Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.

Мета: Навчитися кваліфікувати дорожньо-транспортні пригоди та малювати схему ДТП.

Питання для обговорення:

1. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду.
 2. Небезпечні випадки, що не кваліфікуються як дорожньо-транспортна пригода та не підлягають обліку.
 3. Першочергові дії патрульного на місці ДТП.
 4. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди.
- Література: 14, 15, 16, 22.

Практичне заняття № 14

Тема 14. Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера

Мета: Вивчити основні принципи роботи алкотестера та навчитися проводити огляд на стан сп'яніння.

Питання для обговорення:

1. Порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння.
2. Проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння поліцейським і оформлення його результатів.
3. Призначення та принцип роботи алкотестера.
4. Ознаки сп'янінь.

Література: 3, 8, 15, 22.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) — форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПЗ виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів, це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

КПЗ видається студенту у перші два тижні навчання та виконується впродовж семестру, відповідно до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною умовою допуску до здачі змістових модулів.

Для контролю за виконанням КПЗ студент веде робочий зошит. КПЗ оцінюється за стобальною шкалою і складає 20 % підсумкового бала з дисципліни.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння»

Наукова доповідь з теми (на вибір із запропонованої тематики)

1. Засади Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні до 2020 року.
2. Основні причини виникнення проблем у галузі безпеки дорожнього руху в Україні.
3. Статистична інформація щодо дорожньо-транспортних пригод.
4. Фактори виникнення дорожньо-транспортних пригод.
5. Завдання Національної поліції щодо профілактики дорожньо-транспортних пригод.
6. Повноваження Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.
7. Технічні засоби підвищення безпеки дорожнього руху.
8. Обов'язки і права учасників дорожнього руху.
9. ДТП: нормативно-правова база оформлення ДТП в адміністративному та кримінальному провадженнях. Відмінність інших подій від ДТП.
10. Порядок дій учасників при визначенні пріоритетів в русі.
11. Дорожня розмітка. Дорожні знаки. Попереджувальні сигнали та світлові прилади. Проїзд пішохідних переходів. Перевезення вантажу. Зупинка. Стоянка.
12. Міжнародний рух. Номерні, розпізнавальні знаки, написи та позначення.
13. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін.
14. Проїзд перехресть.
15. Рух через залізничні переїзди.
16. Рух транспортних засобів у колонах.
17. Встановлення та фіксація фактичних даних. Орієнтовний перелік питань, які варто уточнити при опитуванні учасників та свідків дорожньо-транспортної пригоди.
18. Порядок дій патрульних поліцейських при оформленні дорожньо-транспортної пригоди.
19. Види документів, які складаються при оформленні дорожньо-транспортної пригоди.
20. Встановлення особи, чії дії (бездіяльність) є причиною дорожньо-транспортної пригоди.
21. Загальна характеристика впливу алкоголю на фізіологічний стан водія.
22. Правові підстави застосування алкотестера.

23. Характеристика алкотестера DRAGER 6820.
24. Порядок застосування технічних засобів вимірювання вмісту алкоголю в крові водія.

Виконання практичних завдань

1. Виконання контрольованого заносу.
2. Застосування бічного ковзання.
3. Застосування екстреного гальмування.
4. Виконання поліцейського розвороту.
5. Виконання ритмічного заносу.
6. Виконання заносу передніх та задніх коліс.

7. Самостійна робота

Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння для студентів ДФН

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.	7
2	Техніка керування автомобілем.	7
3	Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля.	7
4	Основні прийоми водіння.	7
5	Прийоми керування автомобілем.	7
6	Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.	7
7	Стійкість автомобіля у динаміці.	7
8	Регулювання дорожнього руху.	7
9	Безпечний обгін.	7
10	Швидкість руху ТЗ.	2
11	Експлуатаційні властивості автомобіля.	2
12	Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	2
13	Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.	5
14	Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера.	1
Разом		75

Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння для студентів ЗФН

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу.	10
2	Техніка керування автомобілем.	10
3	Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля.	10

4	Основні прийоми водіння.	10
5	Прийоми керування автомобілем.	10
6	Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.	10
7	Стійкість автомобіля у динаміці.	10
8	Регулювання дорожнього руху.	10
9	Безпечний обгін.	10
10	Швидкість руху ТЗ.	10
11	Експлуатаційні властивості автомобіля.	10
12	Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	10
13	Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.	10
14	Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера.	8
Разом		138

8. Тренінг з дисципліни

Трeнінг (англ. *training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. to train — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізується шляхом виконання практичних завдань з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тренінг з дисципліни проводиться на базі ДНЗ Тернопільський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою з їхнім матеріально-технічним забезпеченням (на підставі договору про співпрацю).

9 . Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- лекційні заняття;
- практичні заняття;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- кейсові завдання;
- поточне тестування;
- змістовий модуль;

- ректорська контрольна робота;
- виконання КПЗ;
- виконання практичних вправ з водіння;
- залік;

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Критерії рейтингового оцінювання

Форми контролю	Вагові коефіцієнти	Відвідування та конспекти лекцій	Поточне опитування	Завдання для індивідуальної роботи	Виконання тестових завдань	Підсумкова робота (модульна, ректорська, КПЗ, екзамен)
Модуль № 1	20 %	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	50 балів Модульна робота (письмова робота - 2 питання в білеті по 25 балів або робота в MOODLE - 10 тестів по 5 балів)
Модуль № 2	20 %	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	50 балів (письмова робота - 3 питання в білеті або робота в MOODLE - 10 тестів)
Модуль № 3 (КПЗ)	20 %	-	25 балів	25 балів	-	КПЗ - 50 балів (Актуальність, оригінальність, реалізація мети, практичне застосування, стилістика викладу, обсяг та структура та оформлення роботи, бібліографія)
Модуль № 4 (письмовий екзамен)	40 %	-	-	-	-	100 балів (письмова робота : 2 питання в білеті (по 25 балів) або робота в MOODLE:10 тестів(по 5 балів) + 2 практичних завдання (по 25 балів)

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A(відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатнє)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно без можливості повторного складання)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вид методичного забезпечення	Номер теми
Опорний конспект лекцій	1-14
Нормативні матеріали	1-14
Електронний варіант лекцій	1-14
Презентації до тем з дисципліни	1-14
Відеоролики до тем з дисципліни	1-14
Автомобіль-тренажер (використання на умовах договору про співпрацю між ЗУНУ та ДНЗ Тернопільський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою)	4-7, 12

Літературні джерела

1. [Конституція України від 28.06.1996 року з останніми змінами // Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80)
2. Закон України «Про Національну гвардію України». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 17, ст.594. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2581-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.371}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
3. Закон України «Про Національну поліцію». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 160-IX від 03.10.2019, ВВР, 2019, № 47, ст.313}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
4. Закон України «Про дорожній рух». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 31, ст.338. {Із змінами, внесеними згідно із Законами №

2754-VIII від 11.07.2019, ВВР, 2019, № 32, ст.125}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>

5. Постанова Кабінету міністрів України №1306 від 10.10.2001 «Про Правила дорожнього руху». Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF>

6. Порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 487. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487-2009-%D0%BF>

7. Порядок державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів та атестації їх спеціалістів. Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 490. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/490-2009-%D0%BF>

8. Типова навчальна програма підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів, яка затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 229. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-2010-%D0%BF>

9. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС і МОЗ від 09.11.2015 № 1452/735 // Офіційний вісник України від 13.11.2015 — 2015 р., № 88, стор. 217

10. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376 // Офіційний вісник України від 22.12.2015 — 2015 р., № 99, стор. 201.

11. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 // Офіційний вісник України від 13.11.2015 — 2015 р., № 88, стор. 176

12. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для працівників міліції / І.В. Власенко, М.О. Чміль; за заг. ред. І.К. Шаши. – Х.: ХНУВС, 2012. – 288 с.

13. Охорона праці в діяльності ОВС: Підручник / О.М. Бандурка, І.К. Шаша, І.В. Власенко, П.М. Бортнічук. – Х.: НУВС, 2003. – 336 с.

14. Нестеренко В.Б. Дорожньо-транспортна пригода (на укр. та рос. мові). - К., 2010. – 104 с.

15. Гузь Л.С. Дорожньо-транспортні пригоди. - Х., 2009. – 568 с.

16. Козар Д. Поняття та сутність безпеки дорожнього руху. Підприємництво, господарство і право, 2019, Вип. 12. С. 176-180.

17. Степанов О.В. Сучасні причини виникнення проблем безпеки дорожнього руху. Вісник ХНАДУ, 2015, Вип. 68. С. 118-122.

18. Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 року № 2174 р.

19. Глобальний план здійснення Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху на 2010- 2020 роки / Генеральна Асамблея ООН, березень 2010 року, реж. доступу: http://www.who.int/roadsafety/decade_of_action/plan/plan_russian.ua.

20. Автомобільний транспорт в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, АТІКА, 2004. – 504 с.

21. Кашканов А.А., Грисюк О.Г., Безпека руху автомобільного транспорту. Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 177 с.